

OBRAZY Z MANŽELSTVA AKO SYMBOL PROROCKÝCH POSOLSTIEV

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Moj 2,23–25; Ef 5,29–32; Ezech 16,4–14; Zj 18,1–4; 1Moj 24,1–4; Zj 19,1–9

ÚVODNÝ TEXT

Povedal mi: „Napíš: Blahoslavení sú tí, čo sú povolani na Baránkovu svadobnú hostinu.“ A doložil: „Toto sú pravdivé Božie slová.“ (Zj 19,9)

V Biblii sa nachádza mnoho milostných príbehov, ktoré odhaľujú aspekty spasenia a Božej lásky k svojmu ľudu. Najintímnejší vzťah, manželstvo, môžeme v tomto kontexte vnímať ako školu. Ak totiž manželstvo prežívame tak, ako to Boh zamýšľal, môžeme v ňom objaviť hlboké naučenia o Jeho láske k nám, o našom vzťahu k Nemu a o tom, ako ďaleko dokázal zjásť, aby nás vykúpil.

Moderné predstavy o láske a manželstve skreslili našu schopnosť oceniť to, čo sa nás Boh snaží naučiť prostredníctvom manželskej zmluvy. Hoci ľudská hriechnosť značne prevrátila manželstvo (a takmer všetko ostatné), ono môže ešte stále mocne odhaľovať pravdu – a to dokonca aj prorockú pravdu. Manželstvo nám teda môže prinášať nielen šťastie a naplnenie, ale môžeme sa v ňom a z neho naučiť aj hlboké lekcie o sebe a o našom vzťahu k Bohu.

Tento týždeň budeme skúmať rôzne spôsoby, akými Božie slovo hovorí o manželstvách – dobrých aj zlých. Na základe týchto príkladov môžeme lepšie pochopiť, aký má Boh vzťah k svojmu ľudu, aj keď ľud padá a nedarí sa mu. Zároveň si môžeme uvedomiť niektoré pravdy o Božej láske, ktoré nám pomôžu lepšie pochopiť udalosti posledných dní.

OSNOVA LEKCIE

V 3. lekcii sa bližšie pozrieme na to, ako Biblia (vrátane prorockých kníh) používa názorné obrazy manželstva na vyjadrenie jedinečného vzťahu medzi Bohom a Jeho ľuďom.

- 1Moj 2,23–25: Obraz „jedného tela“ (nedeľa)
- Ezechiel 16: Obraz dievčaťa, ktoré sa stalo krásnou nevestou (pondelok)
- Ozeáš 1–3: Obraz nevernej manželky a smutného Boha (utorok)
- 1Moj 24,1–4: Obraz nebezpečného manželstva s „pohankou“ (streda)
- Zj 19,1–9: Obraz „nevesty“ a „neviestky“ (štvrtok)

JEDNO TELO

²³Tu človek zvolal: „Toto je konečne kosť z mojich kostí a telo z môjho tela! Bude sa volať mužena, lebo bola vzatá z muža!“ ²⁴Preto opustí muž svojho otca i matku a prilne k svojej žene a budú jedno telo. ²⁵Obaja, človek i jeho žena, boli nahí, no jeden pred druhým sa nehanbili. (1Moj 2,23–25)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Manželstvo je jednou z najsilnejších metafor odhaľujúcich obraz dôverného vzťahu, ktorý Boh túži mať s ľuďmi. Táto metafora sa v biblickom rozprávaní používa tak často – a v Zjavení tak výrazne a jednoznačne –, že pre čitateľov Biblie je dôležité, aby pochopili zmysel tohto obrazu v každom konkrétnom kontexte.

Akým spôsobom manželstvo odzrkadľuje Kristov vzťah s ľuďmi?

1Moj 2,23–25

Ef 5,29–32

Pri rozhovore s farizejmi Ježiš citoval text z 1. Mojžišovej o „svadbe“ Adama a Evy. Farizeji však obratom zareagovali: „Prečo teda Mojžiš prikázal dať prepúšťací list a prepustiť ju?“ (Mat 19,7)

Izraeliti pokladali Mojžiša za ustanovujúceho proroka svojho národa. Farizeji sa snažili spochybníť Pôvodcu inštitútu manželstva tým, že ho postavili proti Jeho vlastnému prorokovi. Ich útok na Ježiša bol typický: často sa pokúšali dokázať, že Jeho učenie je v rozpore s Písmom.

Celoživotné, verné manželstvo je ideálom, ktorý Boh stanovil pri stvorení človeka. Padlé ľudstvo však poškodilo tento zásadný dar od Boha.

Ak uvažujeme o dôležitosti, ktorú Písmo pripisuje manželstvu, určite nie je náhoda, že táto inštitúcia musela neustále čeliť neúprosným útokom. Spolu so sobotou je to jeden z dvoch darov, ktoré sme dostali v rajskej záhrade. Oba dary mali vyjadrovať túžbu Boha po dôvernom vzťahu s Jeho stvorením.

Manželstvo, dôverné spojenie dvoch nedokonalých ľudí, bude vždy vyvolávať napätie. Aj manželstvo medzi cirkvou a Kristom je spojením dokonalého Spasiteľa s veľmi nedokonalou nevestou. Napriek tomu sa o Božej láske môžeme veľa naučiť z toho, čo prináša fungujúce manželstvo.

APLIKÁCIA

- **Pripomeňme si aspoň niektoré užitočné zásady pre dobré manželstvo:**
  1. Najprv odpusť svojmu manželskému partnerovi, nech je to akokoľvek nezaslúžené, tak ako Kristus odpúšťa nám, hoci si to vôbec nezaslúžime.
  2. Prijmi svojho manželského partnera takého, aký je, aj s jeho chybami a nedostatkami, tak ako Kristus prijíma nás s našimi chybami a nedostatkami.
  3. Tak ako nás Kristus uprednostnil, uprednostni aj ty svojho manželského partnera. Ako nám tieto tri zásady založené na evanjeliu môžu pomôcť pochopiť, aký je Boží vzťah k nám? A ako môžu pomôcť ktorémukoľvek manželstvu?

KRÁSNA NEVESTA

⁴Vo chvíli tvojho narodenia, v deň, keď si sa narodila, neodrezali tvoju pupočnú šnúru, na očistenie ťa neumyli vodou ani ťa neposolili soľou, ani ťa nezavinuli do plienok. ⁵Oko sa nad tebou nezlutovalo, aby ti vykonalo čo len niečo z toho zo súcitu voči tebe, ale pohodili ťa na šire pole, keď si sa narodila. ⁶Keď som prešiel okolo teba a videl som ťa trepotáť sa vo vlastnej krvi, povedal som ti, keď si ležala vo svojej krvi: Ostaň nažive! ⁷Vzrastaj ako polný kvet! ... ⁹Poumýval som ťa vodou, opláchol som z teba krv a pomazal som ťa olejom. ¹⁰Zaodel som ťa pestrofarebným rúchom, obul som ti obuv z tachšovej kože, zavinul som ťa do jemného ľanu a zahalil hodvábom. ... ¹⁴Šíril sa o tebe chýr medzi národmi pre tvoju krásu, lebo bola dokonalá pre nádheru, ktorou som ťa ja vystrojil; znie výrok Pána, Hospodina. (Ezech 16,4–7.9.10.14)

Ezechiel 16 nám ukazuje úžasný obraz toho, ako sa Boh pozerá na svoj ľud. Izraelský národ opisuje ako opustené dieťa, ktoré bolo ponechané na poli napospas istej smrti. Prijme ho ako svoju dcéru, vezme si ju domov, očistí ju a keď vyrastie, ožení sa s ňou. Je to silný obraz veľmi nezvyčajného manželstva.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Preštuduj si text Ezech 16,4–14. Čo nás podrobne o povýšení nevesty učia o zámeroch, ktoré má s nami Boh?

Boh sa prihovára Izraelu ako svojej neveste. Hovorí, že pod Jeho starostlivosťou „preveľmi opeknela“ (Ezech 16,13). Keď ju Boh prvýkrát našiel, nikto ju nepokladal za krásnu, naopak, všetci ju prehliadali a nenašiel sa nikto, kto by sa o ňu postaral alebo kto by sa nad ňou zlutoval. Opovrhli ňou, odvrhli ju, odsúdili na smrť. Prišiel však Boh, zahrnul ju svojou starostlivosťou a ona bola čoraz krajšia, až sa o jej kráse a dokonalosti začalo hovoriť medzi národmi. Za čias kráľovania Dávida a Šalamúna to platilo doslova. Kráľovná zo Šeby dokonca podnikla mimoriadnu cestu, aby na vlastné oči videla nádheru Izraela (1. Kráľov 10)!

Krásna Izraela však bola výlučne Božím darom. Národy ho pokladali za krásny práve preto, že bol nevestou Hospodina. Boh hovorí, že krásna Izraela „bola dokonalá pre nádheru, ktorou som ťa vystrojil“ (Ezech 16,14).

V Biblii sa táto téma objavuje opakovane. Božia nevesta je krásna nie pre niečo, čo by sama urobila alebo dosiahla, ale preto, že ju Boh zahrnul svojou priazňou a urobil z nej nádhernú nevestu. Podobne nebo pokladá veriacich za krásnych nie preto, že by sme sa o to nejako pričínili, ale vďaka Božej priazni a spásu, ktorými nás zahrnul. Sme nádherní, pretože sme zahalení do Jeho spravodlivosti, ktorá je „Božou spravodlivosťou“ (2Kor 5,21).

Tento idylický obraz sa však veľmi rýchlo končí: „Avšak spolažila si sa na svoju krásu, smilnila si pre svoj chýr a zahrňovala si smilstvom každého. Oddala si sa každému, kto šiel okolo.“ (Ezech 16,15)

Boli sme stvorení, aby sme odzrkadľovali dobrotu a slávu Boha. Keď si Božie stvorenia začnú namýšľať, že ich krása má pôvod v nich samých, krása stráca hodnotu a môžeme očakávať problémy.

- **Prečo je nebezpečné spoliehať sa na „vlastnú krásu“? Z čoho by mohlo prameniť presvedčenie, že v nás samotných je niečo, čo zvyšuje našu hodnotu u Boha, alebo že si na základe toho zaslúžime Božiu lásku? Čo nám môže pomôcť chrániť sa pred pádom do duchovnej pýchy?**

APLIKÁCIA

OZEÁŠOVA SMILNÁ MANŽELKA

Začiatok Hospodinovej reči prostredníctvom Ozeáša. Hospodin povedal Ozeášovi: „Vezmi si smilnú ženu a maj deti zo smilstva, lebo krajina strašne smilní, odvrátila sa od Hospodina.“ (Oz 1,2)

Hospodin mi opäť povedal: „Miluj ženu, ktorá miluje zlo a cudzoloží, práve tak ako Hospodin miluje Izraelitov, ktorí sa obracajú k iným bohom a majú radi hrozienkové koláče.“ (Oz 3,1)

1 Prišiel jeden zo siedmich anjelov, ktorí mali sedem čiaš, a prehovoril ku mne takto: „Pod, ukážem ti súd nad veľkou neviestkou, ktorá sedí na mnohých vodách, ²s ktorou smilnili králi zeme a obyvatelia zeme sa opijali vínom jej smilstva.“ (Zj 17,1,2)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Hospodinova výzva adresovaná prorokovi Ozeášovi sa môže javiť ako jedna z najpodivnejších úloh, aké kedy niekto z Jeho služobníkov dostal: oženiť sa so smilnicou! To je teda úloha! Boh však využil Ozeášovu vernosť a poslušnosť, aby nám pomohol pochopiť, s akou bolesťou sa pozerá na hriech a vzburu človeka. Boh si s láskou vybral svoju „manželku“, ktorá Ho opakovane podvádzala. A predsa, na úžas všetkých, sa Boh opätovne skláňa k svojmu ľudu a obnovuje ho.

Porovnaj texty Oz 1,2; Oz 3,1; Zj 17,1,2 a Zj 18,1–4. Čo je podstatou smilstva spomenutého v týchto veršoch? Aké ponaučenie si môže kresťanská cirkev vziať z príbehu proroka Ozeáša? Akým spôsobom cirkev opakovala hriechy starozmluvného ľudu?

Biblia odhaľuje, že chyby Izraela opísané v Starej zmluve v mnohom opakovala aj Kristova novozmluvná cirkev. Boží zmluvný ľud pred svojím vyhnanstvom zišiel na scestie a do svojho strediu priviedol modloslužobné praktiky pohanských národov. „Znepokojený rastúcim rozporom v cirkvi pre Áriove myšlienky, cisár Konštantín zvolal Prvý nicejský koncil, na priebeh ktorého mal veľký vplyv.“ (HALL, Christopher A.; „How Ariansim Almost Won.“ *Christianity Today*, 2008)

Na začiatku štvrtého storočia kresťanská cirkev vycítila možné výhody plynúce zo vzťahu s Rímom. Preto sa usilovala o priazeň rímskeho cisára Konštantína a vyzvala ho, aby začal urovnávať spory v cirkvi. Boží ľud sa takto postupne dostával mimo vzťah so svojim skutočným Pánom a „riešenia“ svojich vlastných problémov začal hľadať u svetskej moci.

Hospodinove slová v týchto veršoch naznačujú nielen Jeho snahu poukázať na nesprávne konanie človeka, ale aj na odhalenie Jeho vlastných pocitov. Tí, ktorí okúsili zradu manželského partnera, môžu pomerne dobre vnímať pocit skazy a márnosti, ktoré naša nevera Kristovi vyvoláva na nebeských nádvoľoch. Snáď najsilnejšou časťou Ozeášovho príbehu je opis toho, kam až bol ochotný prorok zísť, aby vykúpil svoju tvrdohlavú a svojvoľnú manželku.

Keď sa sústreďme na posledné volanie adresované ľudstvu, ktoré Boží ľud vyzýva, aby vyšiel z Bablyona, je pozoruhodné, že Boh povoláva *svoj vlastný ľud*, nie cudzincov. Ľud, ktorý dôverne pozná a ktorý miluje. A keď sa svet blíži k svojej najhoršej hodine, Kristus neustále ponúka výkupnú cenu, ktorú svojou vlastnou krvou zaplatil za našu záchranu. Kristov kríž nám viac než čokoľvek iné ukazuje, ako vážne chce Hospodin zachrániť svoj tvrdohlavý ľud.

APLIKÁCIA

- **V čom spočíva nebezpečenstvo upadnutia do duchovného smilstva, ktoré dnes hrozí ktorémukoľvek cirkevnému spoločenstvu (miestnemu zboru alebo cirkvi)?**

IZÁK A REBEKA

¹Abrahám bol starec vo vysokom veku a Hospodin ho vo všetkom požehnával. ²Abrahám povedal najstaršiemu sluhovi vo svojom dome, ktorý mu spravoval celý majetok: „Polož svoju ruku pod moje bedrá! ³Zaväzujem ťa prísahou pred Hospodinom, Bohom neba i zeme, že nevezmeš pre môjho syna ženu z dcér Kanaánčanov, medzi ktorými bývam, ⁴ale pôjdeš do mojej vlasti k môjmu príbuzenstvu a tam vyberieš ženu pre môjho syna Izáka.“ (1Moj 24,1–4)

Keď bol Abrahám starý a nepochybne premýšľal o Božích zaslúbeniach o svojom potomstve (pozri 1Moj 15,5), dal svojmu najstaršiemu a naj dôveryhodnejšiemu služobníkovi vážnu úlohu.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečo bolo podľa úvodného textu (1Moj 24,1–4) pre Abraháma také dôležité, aby si jeho syn nevzal „ženu z dcér Kanaánčanov“?

Dnes nám takéto vyjadrenie môže znieť „politicky nekorektné“. Pre Abraháma však išlo o záležitosť duchovnú, nie etnickú; problém vnímal teologicky, nie národne. Abrahám veľmi dobre poznal morálny rozklad kanaánskych náboženských praktík, nehovoriac o ich uctievaní falošných bohov. Vedel, že ak by sa jeho syn oženil do takéhoto prostredia, bol by vo veľkom nebezpečenstve upadnúť do podobných praktík.

Je to tak. Veľká časť príbehu starovekého Izraela a dokonca aj kresťanskej cirkvi je príbehom, v ktorom sa Boží ľud utápa vo falošných náukách. Namiesto toho, aby Boží ľud vydával svedectvo o Hospodinovej добрote a spravodlivosti, vždy znova padal do osídel modloslužby a neviery. Silným príkladom tejto smutnej reality bolo ustanovenie nedele, pohanského dňa slnka, namiesto biblického siedmeho dňa soboty. Táto skutočnosť bude zohrávať významnú úlohu aj v posledných dňoch.

Preštuduj si text 1Moj 24,57–67. Aké ponaučenie môžeme získať o Kristovi a Jeho cirkvi z niektorých podrobností tohto príbehu? Čo sa môžeme naučiť o našom padlom stave napríklad zo skutočnosti, že Rebeka bola vzdialená, oddelená príbuzná Izáka?

Medzi nami a naším Stvoriteľom existuje veľmi hlboké prepojenie, pretože sme boli pôvodne stvorení na Jeho obraz. A hoci sa vinou hriechu toto spojenie narušilo, Boh nás stále považuje za svoju pravú nevestu. A to aj napriek tomu, že svojimi rozhodnutiami robíme toto „manželstvo“ búrlivejším, než by bolo potrebné.

- **Áno, Boh nás ako svoju nevestu miluje viac než my Jeho. Aké rozhodnutia by sme mali každý deň urobiť, aby sme posilnili našu lásku k Bohu? A naopak, ktoré naše rozhodnutia a činy túto lásku ničia?**

APLIKÁCIA

ODSÚDENIE SMILNICE

¹Po týchto veciach som počul akoby mohutný hlas veľkého zástupu v nebi, ktorý volal: „Haleluja! Spása, sláva a moc nášmu Bohu, ²lebo jeho súdy sú pravdivé a spravodlivé; ved' odsúdil veľkú neviestku, ktorá svojím smilstvom privedla zem do záhuby a pomstil sa za krv svojich služobníkov preliatu jej rukami.“ ... ⁶Počul som akoby hlas veľkého zástupu, ako hukot množstva vôd, a ako dunenie mohutných hromov, ktorý volal: „Haleluja! Lebo začal kralovať Pán, náš všemohúci Boh. ⁷Radujme sa, plesajme a vzdávajme mu slávu, lebo nadišla Baránkova svadba a jeho nevesta sa pripravila. ⁸Bolo jej dovolené obliecť sa do čistého žiariaceho kmentu – lebo tým kmentom sú spravodlivé skutky svätých.“ (Zj 19,1.2.6–8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Preštuduj si text Zj 19,1–9. V texte zaznieva oslava dvoch rôznych, veľmi protichodných udalostí: odsúdenie smilnice a svadba Baránka s Jeho nevestou. V čom sú obe udalosti ukázkami Božieho spravodlivého a milujúceho charakteru?

Nevera prichádza s veľmi bolestivou cenovkou. Následky postihnú život detí aj ostatných ľudí. Dokonca aj ten najtrpezlivejší z poškodených partnerov môže nakoniec dospieť do bodu, keď si uvedomí, že už niet cesty späť a manželstvo sa nedá zachrániť. Keď náš svet dosiahne stav, v ktorom sa srdcia ľudí zatvrdia natolko, že už nikto ďalší nebude ochotný činiť pokánie, nemá zmysel pokračovať v dejinách hriechu a dovoliť, aby bezuzdné utrpenie pokračovalo. Áno, večné zatratenie ľudí, ktorých sme poznali, bude veľmi pravdepodobne bolestnou skúsenosťou. Ale všetci, čo na svete trpeli pod vládou hriechu, budú oslavovať, že je koniec a že prichádza k obnove sveta tak, ako ho Boh pôvodne navrhol. Už nikdy nedôjde k odvráteniu sa od Boha. Celý vesmír sa totiž na veľmi bolestnej skúsenosti naučil, že Boh mal od začiatku pravdu, keď hovoril o ničivých následkoch, ktoré prichádzajú ako následok oddelenia sa od Neho.

Prečítaj si text Zj 21,1–4. Čo v týchto veršoch predstavuje obraz svadby? Prečo je tento obraz plný nádeje a zaslúbení? Z čoho vyplýva uistenie o nádeji predstavenej v týchto veršoch?

„Manželstvo, zväzok na celý život, je symbolom zväzku medzi Kristom a Jeho cirkvou. Duch, ktorý Kristus prejavuje cirkvi, je duch, ktorý si majú manželia prejavovať navzájom.“ (7T 46)

Kristus trpel nepredstaviteľnou bolesťou, keď Ho ľudstvo odmietlo a city, ktoré majú smerovať len k Bohu, venovalo rôznym modlám. Napriek tomu sa Boh vydal za nás, zaplatil za naše nevery a cudzoložstvá, aby sme, ak budeme činiť pokánie a odvrátíme sa od nich, mali zaslúbenie večného života.

APLIKÁCIA ■ Prečítaj si text 1Pet 1,18.19. Akú istotu môžeme prežívať na základe týchto veršov v súvislosti s koncom zobrazeným v Zj 21,1–4?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Prečítajte si texty Ján 2,1–11; Mat 22,1–14; 2Kor 11,1–5 a Mat 25,1–13.

Keď si uvedomíme, ako nám jednotlivé texty Písma pomáhajú lepšie chápať jednotlivé prorocké, môžeme byť v pokušení vkladať do textov rôzne – často úplne protichodné – významy na základe akýchkoľvek náznakov. Počas stáročí niektorí kresťania zdôrazňovali symboly a obrazy nachádzajúce sa v biblických príbehoch až natolko, že prakticky začali považovať historický príbeh za mýtus. Hoci mnohé časti Písma obsahujú niekoľko rôznych vrstiev výkladu, musíme si uvedomiť, že to nie sme my, kto dáva textu konečný význam. Je to Boh, kto využíva skutočných ľudí a skutočné historické udalosti, aby prostredníctvom nich vyjadril konkrétne poučenie.

Napríklad skutočnú svadobnú hostinu v Káne môžeme zároveň vnímať aj ako metaforu, ktorá upriamuje náš pohľad na prorocké skutočnosti: „Kristovo slovo zaručilo dostatok vína pri hostine. On sa teda vie svojou milosťou dostatočne postarať o to, aby ľudí zbavil nepravosti, obnovil a posilnil človeka.“ (DA 149; CL 93) Alebo ako sa píše na inom mieste v knihe *Cesta lásky*: „Pretože Hospodin, Pán, neurobí nič bez toho, žeby svoj zámer nevyjavil svojim služobníkom, prorokom. (Am 3,7) *Tajomné veci patria Hospodinovi, nášmu Bohu a zjavené veci nám i našim synom.* (5Moj 29,29) Boh nám to všetko oznámil a jeho požehnanie bude odmenou pre tých, čo s úctou a na modlitbách študujú prorocké knihy.“ (DA 234; CL 147)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Prečítajte si text Ján 2,1–11. V Jánovom evanjeliu sa nachádza veľa prvkov, ktoré predznamenávajú Kristovo budúce dielo. Vykladači si všímajú, akým premysleným spôsobom Ján posúva svojich čitateľov čoraz bližšie ku krížu. Sústreďte sa na opis rôznych aspektov Kristovho charakteru a budúceho kráľovstva v tomto príbehu. Čo sa z tohto príbehu dozvedáme o pláne spasenia alebo o poslednej svadobnej hostine zaslúbenej Božiemu Synovi?
2. Podobenstvo o desiatich pannách je všeobecne známe a na jeho posolstvo sa často odvolávajú rôzne kázania. Čo nás tento dôležitý príbeh učí o udalostiach posledných dní? Je podstatné, že ženích mešká? Čo sa z podobenstva môžeme naučiť o našom individuálnom vzťahu ku Kristovi? Ako to súvisí s Kristovým vzťahom k cirkvi ako spoločenstvu?
3. Zamyslite sa nad falošnými praktikami, ktoré sa dostali do kresťanstva z pohanstva. Aké sú ďalšie falošné nauky, okrem tej očividnej, nedele, ktorá stojí v rozpore s biblickou sobotou? Ako sa k nám tieto nauky dostali? Čo môžeme urobiť preto, aby sme sa pred nimi chránili? Ako môžeme ostatným pomôcť pochopiť skutočnú podstatu falošných náuk? Akým spôsobom je posolstvo troch anjelov pokusom o to, aby si ľudia uvedomili podstatu falošných náuk, ktoré sa stali súčasťou kresťanstva?